

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ VÝLETY	AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:	Strana č. 1 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:	Datum:		8.7.2019		

OBSAH

1. ÚVOD	2
2. ORGANIZACE ŠKOLNÍHO VÝLETU	2
2.1. Dozor nad žáky	2
2.2. Povinnosti vedoucího	3
2.3. Povinnosti žáků	4
2.4. Povinnosti zákonných zástupců	4
3. ZÁSADY BEZPEČNOSTI A POŽÁRNÍ OCHRANA	5
3.1. Chůze po silnici	5
3.2. Pohyb ve městě	6
3.3. Nebezpečí v přírodě a ve městě	8
3.3.1. Zralost a únosnost ledu	8
3.3.2. Bouřky	8
3.4. Požární ochrana	9
3.4.1. Témata pro žáky druhých až pátých tříd základní školy	9
3.4.2. Témata pro žáky od šestých tříd základní školy	9
3.4.3. Témata pro střední školy	Chyba! Záznam není definován.
4. ZDRAVOTNÍ PŘEDPOKLADY A ÚRAZY	10
4.1. Zdravotní způsobilost	10
4.2. Zvláštní pravidla při některých činnostech	10
4.3. Úrazy žáků	11
4.3.1. Evidence úrazů žáků	11
4.3.2. Odpovědnost za škodu při úrazech žáků	11
4.3.3. Záznam o školním úrazu	11
4.3.4. Záznam o úrazu	12
4.3.5. Hlášení úrazu	12
4.4. První pomoc a ošetření	13
4.4.1. Úraz elektrickým proudem	13
4.4.2. Popáleniny a opaření	13
4.4.3. Otrava oxidem uhelnatým	15
4.4.4. Otrava dráždivými plyny	15
4.5. Minimální rozsah vybavení lékárničky	15
4.5.1. Léčivé přípravky	15
4.5.2. Obvazový a jiný zdravotnický materiál	16
4.5.3. Různé	16
5. ZÁVĚR	17
6. PŘÍLOHY	18

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 2 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

1. ÚVOD

Organizace školních výletů se řídí zejména touto směrnicí, která je součástí organizačního řádu školy (školní řád).

Tato směrnice obsahuje obecné informace a povinnosti týkající se organizace školních výletů ve vztahu k bezpečnosti a ochraně zdraví žáků. Součástí tohoto předpisu jsou samostatné přílohy, které stanovují organizování konkrétních zvláštních činností.

Zvláštní činnosti jsou ty, které nejsou obvyklé, tedy činnosti, které např. nebývají běžnou náplní aktivit kolektivů dětí a mládeže. Při takových činnostech hrozí zpravidla zvýšené riziko ohrožení, úrazu a vzniku škody, většinou jsou podmínkou pro jejich konání určité speciální kvalifikační předpoklady vedoucích a větší zkušenost kolektivu. Při každé takové zvláštní činnosti je třeba zvýšené opatrnosti, vyšší kázně kolektivu a autority vedoucího a zevrubnějšího poučení v oblasti bezpečnosti práce účastníků takové činnosti.

Mezi tyto zvláštní činnosti patří zejména systematická sportovní činnost, zvláště pak cyklistika (ale i koloběžky, kolečkové brusle a skateboardy), vodácká činnost, dále horská turistika, lyžování, horolezectví, noční hry a střelba všeho druhu. Patří sem i zahraniční akce kolektivů dětí a mládeže. Organizační řád je zpracován s použitím Metodického pokynu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy 2005Č.j.: 37 014/2005-25 a navazujících předpisů.

2. ORGANIZACE ŠKOLNÍHO VÝLETU

Ředitel školy vydává pokyn k organizaci školních výletů jako součást organizačního řádu školy.

Délka školního výletu pro jednotlivé ročníky je stanovena v ročním plánu výletů. Za organizaci odpovídá pověřený učitel (dále jen vedoucí), který je povinen oznámit termín akce nejméně 3 týdny před jejím konáním řediteli školy.

2.1. Dozor nad žáky

Školy jsou povinny vykonávat podle zvláštních předpisů nad nezletilými žáky náležitý dozor. Při tom se vychází z konkrétních podmínek a přihlíží zejména k vykonávané činnosti, věku žáků a jejich rozumovému rozvoji (vyspělosti), dopravním a jiným rizikům. **O zajištění náležitého dozoru rozhoduje ředitel školy.**

Při pořádání školních výletů je nutné zajistit dostatečný počet zletilých osob s ohledem na právní předpisy (na každých 25 žáků nejméně jedna zletilá osoba, s ohledem na náročnost a charakter činností během výletu případně další zletilé osoby zdravotně způsobilé).

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 3 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Podle rozhodnutí ředitele školy mohou dozor konat vedle pedagogických pracovníků i jiné osoby, které jsou zletilé, plně způsobilé k právním úkonům a jsou v pracovněprávním vztahu ke škole. Tyto osoby musí být řádně poučeny o povinnostech dozoru a ředitel školy o tomto poučení provede písemný záznam, který osoba pověřená dozorem podepíše.

2.2. Povinnosti vedoucího

Vedoucí výletu (zpravidla třídní učitel) v přípravě, provedení a vyhodnocení akce zajistí:

- **seznam žáků** s telefonickým kontaktem na rodiče žáků,
- **podrobný itinerář výletu**
- **seznámení rodičů** s cílem a organizačním zajištěním výletu, zajistí písemný souhlas rodičů s účastí jejich dítěte na akci,
- **prověření zdravotní způsobilosti žáků** - akce se mohou zúčastnit pouze žáci zdravotně způsobilí (vedoucí nevyžaduje zvláštní lékařské potvrzení, jen zváží s ohledem na náročnost akce, zda se jí mohou zúčastnit žáci tělesně oslabení po nemoci, žáci uvolnění z výuky některého předmětu, astmatici, alergici, apod.), žáci nepřihlášení na akci se účastní výuky v jiné třídě, informace o tom bude předem zapsána do ŽK,
- **seznámení žáků s režimem dne** a s pokyny pro dobu nočního klidu,
- **poučení žáků a ostatních účastníků** o BOZP, požární ochraně, dopravní kázni, ekologických předpisech, nebezpečí pobytu v přírodě, zásadách slušného chování, apod., zápis o poučení uvede do třídní knihy,
- **dostatečný počet zletilých osob pro vykonávání dozoru nad žáky** po celou dobu akce s ohledem na právní předpisy, při akcích konaných mimo školu, kdy jsou jejich účastníci ubytováni v objektech jiných osob, vedoucí akce rozhodne o způsobu provádění dohledu v době nočního klidu,
- **možnost telefonického kontaktu** po celou dobu konání akce, telefonní číslo nahlásí vedení školy i rodičům,
- **dodržování předpisů** (dopravní kázeň,...) **a metodických pokynů a zásad** (střídání činností, dostatek odpočinku, přizpůsobení pohybových činností nejslabším účastníkům, sledování zdravotního stavu a potíží žáků, přiměřená zátěž žáků,...).
- **bezpečnost a ochranu zdraví žáků** - pro pohybové činnosti žáků vyhledává bezrizikové prostory, činnosti provádí jen za dostatečného dozoru, vhodných podmínkách a počasí,
- **vyúčtování akce** po skončení výletu - prokazatelným způsobem s ním seznámí zákonné zástupce žáka, vrátí nevyčerpané finanční prostředky, doklady o vyúčtování uschová.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 4 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

2.3. Povinnosti žáků

Každý žák je povinen:

- dodržovat ustanovení školního řádu a této směrnice,
- řídit se pokyny vedoucího akce a dalších osob vykonávajících dozor,
- dodržovat stanovený režim dne a pokyny vydané pro dobu nočního klidu,
- chránit své zdraví i zdraví jiných, dbát na čistotu a pořádek, dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pravidla požární ochrany,
- řídit se pokyny provozovatelů zařízení, která využívají,
- vystupovat slušně a ohleduplně, svým chováním na veřejnosti reprezentovat školu,
- hlásit neprodleně každý úraz,
- hlásit neprodleně ztrátu osobní věci (za ztrátu, která bude hlášena opožděně, nepřebírá škola zodpovědnost),
- účastnit se náhradního vyučování v případě, kdy na výlet nejedou.

2.4. Povinnosti zákonných zástupců

Zákonní zástupci nezletilých žáků mají povinnost:

- na vyzvání vedoucího výletu se osobně zúčastnit projednávání závažných otázek týkajících se této akce,
- informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh akce,
- dokládat důvody nepřítomnosti žáka na školním výletě v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 5 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

3. ZÁSADY BEZPEČNOSTI A POŽÁRNÍ OCHRANA

Vedoucí výletu a osoba vykonávající dozor kontroluje a vyžaduje dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, jakož i dodržování pokynů žáky.

Kromě základních předpisů bezpečnosti a ochrany zdraví je nutné se řídit následujícími pokyny.

3.1. Chůze po silnici

Při chůzi po silnici jsou děti vždy vystaveny zvýšenému nebezpečí. Tuto problematiku řeší pravidla silničního provozu – (zákon 361/2000 Sb.) (dosud v platném znění). **! změna zákona ! 411/1005 Sb. ZÁKON ze dne 21. září 2005, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích od 1.7.2006**

Z toho plyne, že skupina jde po chodníku vždy vpravo, nejvýše ve dvojstupu, přičemž se řídí následujícími pravidly:

- chodci tam kde nejsou chodníky, chodí po levé krajnici (levý kraj vozovky) s tím, že na více zatížených či nepřehledných úsecích je bezpečnější, aby děti šly po jednom za sebou,
- nemůže-li jít organizovaný tvar po levé krajnici, může jít po pravé straně vozovky; zde je třeba si uvědomit rizika (děti jdou po stejné straně vozovky jako jedoucí vozidla, dítě tedy uvidí vozidlo až v okamžiku, když je na stejné úrovni s ním),
- nejbezpečnější je se vozovkám vyhnout úplně a zvolit trasu přírodou,
- je vhodné, pokud s dětmi mohou jít nejméně dvě dospělé osoby – jedna vpředu, druhá vzadu; pokud to není možné a se skupinou jde jako doprovod pouze jedna osoba, měla by jít vzadu, aby měla neustálý přehled o celé skupině a mohla udržovat pořádek a kázeň; včele skupiny by pak mělo jít to z dětí, na které se vedoucí může nejvíce spolehnout,
- je nutné, aby vpředu jdoucí osoba vždy před křižovatkou (železničním přejezdem...) zastavila postup celé skupiny; teprve poté, co je celá skupina pohromadě, všichni přejdou,
- je naprosto nepřipustné na vozovce, a to i za pochodu, hrát hry či soutěžit. Je potřeba, aby pozornost všech, hlavně vedoucího, byla co nejvíce zaměřena na to, co se děje na vozovce a na předvídání nebezpečných situací,
- dítě se může snadno leknot vozidla, kterého si před tím nevšimlo; ještě horší situaci může způsobit poryv vzduchu (zvláště od nákladního automobilu), který dítě vyvede z rovnováhy, a to pak může snadno skončit pod koly dalšího automobilu, přívěsu apod.
- stejný postup je nutný, jdeme-li polní či lesní cestou a vozovka nám překříží naši trasu.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 6 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

3.2. Pohyb ve městě

Při pohybu ve městě platí samozřejmě běžné zásady bezpečnosti, ale existují i jisté zvláštnosti:

- ve městě je velmi málo míst, která nejsou přímo či nepřímo spojena s dopravními komunikacemi, a proto je třeba velmi důsledně dodržovat vyhlášku o silničním provozu,
- při výběru trasy pro přesun či hru je třeba volit vždy raději méně rušné silnice, nelze-li se jím zcela vyhnout,
- před začátkem je vždy nutné seznámit děti s cílem a trasou přesunu či prostorem pro hru; je to potřebné jednak pro jejich orientaci, ale i pro případ, že by se ztratily,
- s pravidly, která je nutné dodržovat, seznámíme děti vždy předem, a to i v případě, že jsou známa a měli bychom je jen zopakovat,
- pro případ, že se někdo ztratí, mějte vždy předem domluveny zásady, jak postupovat,
- při přesunu skupiny platí stejná pravidla jako při chůzi po silnici,
- při chůzi po chodníku se pohybujeme vždy po pravé straně,
- pokud se budou děti pohybovat po městě samostatně, popř. ve dvojicích či malých skupinkách, tedy bez doprovodu dospělé osoby, je vždy nutné je důrazně poučit o možných nebezpečích a pravidlech bezpečnosti, která musí dodržovat,
- především ve velkých městech ale i jinde je třeba seznámit děti s riziky, která mohou vzniknout z pouliční zločinnosti; tou nejčastější jsou přepadení, kapesní krádeže, zneužití,
- jisté riziko mohou představovat ve městě i zvířata, především ze zdravotního hlediska.

Při přesunech dětských kolektivů prostředky hromadné dopravy je nutné dbát na dodržování především těchto pravidel:

- při rozhodování, který druh dopravního prostředku zvolíme, je potřeba brát v úvahu několik základních údajů: kolik nás bude cestovat, jaká je kapacita dopravního prostředku, jaká je vytíženost námi zvoleného spoje (bylo by nerozumné poslat 40 dětí s doprovodem na výlet jedním autobusovým spojem, zvláště v čase ranní špičky; v takových případech je nutné buď skupinu rozdělit na několik menších a posílat ji různými spoji nebo zvolit třeba cestování vlakem),
- na nástupní stanici (zastávku) je třeba dorazit včas, raději s určitým časovým předstihem; bezpečnosti jistě neprospěje, budeme-li vlak či autobus dobíhat a ve spěchu nastupovat,
- na nádraží je třeba udržovat kázeň, případně se řídit pokyny přednosty stanice, výpravčího,
- při čekání na příslušný spoj je dobré udržet děti i jejich zavazadla pohromadě,

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/7/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 7 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

- veškeré přesuny v prostoru nádraží (stanice, zastávky) by se měly dít pouze na pokyn vedoucího, spořádaně a v klidu (nebezpečí pádu do kolejíště, na vozovku, nebezpečí střetu s ještěrkou, přepravním vozíkem),
- až do úplného zastavení dopravního prostředku je důležité, aby se k němu děti nepřibližovaly, stejně jako k okrajům nástupiště, aby nedošlo ke střetu nebo stržení pod kola dopravního prostředku,
- děti nastupují až na pokyn vedoucího,
- první do dopravního prostředku nastupuje rádce, pomocník (osoba způsobilá, starší 15 let), není-li to možné, pověří vedoucí jedno z dětí (nejspolehlivější, nejstarší, apod.); vedoucí kolektivu poté nastupuje jako poslední, aby měl kontrolu, zda nastoupili všichni (přepočítává nastupující děti) a dbá, aby nezanechali venku žádná zavazadla,
- nepodaří-li se, aby všechny děti seděly, dohlédne na to, aby se stojící držely držadel,
- během jízdy dbá na dodržování přepravního řádu a pořádku, za což nese plnou zodpovědnost,
- nedovolit dětem, aby pobývaly v blízkosti dveří, vykláněly se z oken během jízdy, přecházely z vagónu do vagónu, jakož i vyhazovaly jakékoliv předměty z oken,
- cestu autobusem leckdo špatně snáší a k odstranění nevolnosti by měl mít vedoucí u sebe lék KINEDRYL nebo NOKINAL,
- před výstupní stanicí dá vedoucí včas pokyn k přípravě na vystoupení; dle potřeby vedoucí dětem pomáhá a kontroluje je,
- podle možnosti se všichni přesunou blíže výstupním dveřím, neohrozí-li to bezpečnost dětí a ostatních cestujících; vedoucí jde vždy první,
- vystupovat je možné teprve tehdy, stojí-li dopravní prostředek ve stanici (zastávce) a dá-li vedoucí k tomu pokyn,
- vedoucí vystupuje jako první, aby měl přehled o všech dětech a aby zajistil, že zůstanou pohromadě, nikdo se neztratil a nikam nespádl,
- pomocník vystupuje jako poslední a kontroluje, aby v dopravním prostředku nezůstaly žádné děti, zavazadla či jiné věci a nepořádek,
- pro případ, že některé z dětí zůstanou při nastupování do dopravního prostředku z jakéhokoliv důvodu na nástupišti (zastávce), či při vystupování z dopravního prostředku nestačí vystoupit, měly by děti znát zásady, jak se v takovém případě zachovat,
- výjimečně lze využít i jiné prostředky – podmínky pro přepravu osob v ložném prostoru nákladního automobilu nebo v ložném prostoru nákladního přívozu (valníku) traktoru řeší zákon 361/2000 Sb.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 8 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

3.3. Skrytá nebezpečí v přírodě a ve městě

3.3.1. Pevnost a únosnost ledu

Pevný led

- průhledný nebo zbarvený podle barvy vody, bez bublinek a hladký.
- podle lomu nebo průhledu zjistíme jeho tloušťku.
- je bezpečný již při tloušťce 5 cm a mrazech pod mínus 10 °C (při takové teplotě led narůstá), na prudce tekoucích vodách je růst ledu pomalejší.

Pórovitý led

- led, který obvykle narůstá tam, kde ve vodě působí chemické nebo organické látky, kde kvasí bahno nebo kde jsou ve vodě splašky,
- je plný bublinek,
- přesto, že je silný a průhledný, je křehký a při oteplení je nebezpečný.

Praskání ledu

- je zaviněno vymrzáním hladiny - led je přimrzlý ke břehu, zamrzají přítoky a spodní prameny a hladina klesá, led sedá na hladinu a praská,
- při tomto jevu proboření nehrozí.

3.3.2. Bouřky

Za bouřky je lépe přerušit některé činnosti a vyhledat spolehlivý úkryt. Obzvláště nebezpečný je v tomto případě pobyt ve volné přírodě. Také není bezpečné telefonovat, pracovat s elektrickými a plynovými spotřebiči atd. Ačkoliv za bouřky většinou dobře "fouká", není vhodné ani pouštění draků.

Dobrou ochranu před bleskem poskytují budovy. Nejbezpečnější jsou velké budovy s ocelovou či železobetonovou konstrukcí, respektive veškeré stavby dobře chráněné hromosvodem, případně i velká prostorná stavení bez hromosvodu. Zcela nevhodným úkrytem jsou malá stavení bez hromosvodu, například kůlny, ale i velká stavení s porušenou statikou (např. polorozpadlé kostely), neboť úder blesku může způsobit další narušení zdiva a hrozí zřícení. Uvnitř budov se zdržujte raději na suchém místě a dále od kamen, vodovodu, elektrospotřebičů, zásuvek a telefonu. Zavřete okna a vypněte televizor a další přístroje, jejichž součástí je obrazovka.

Jste-li venku bez možnosti úkrytu v blízké budově, nezůstávejte na kopcích a holých pláních a neschovávejte se pod osamělými stromy či pod převisy nízkých skal. Poměrně bezpečnými místy jsou husté lesy a háje, úzká údolí, úpatí vysokých skalních stěn, jeskyně, městské ulice. Zastihne-li vás bouřka na rozlehlé holé pláni, je nejlépe přečkat ji v podřepu s nohama u sebe. Pokud jedete v automobilu, zůstaňte uvnitř, dveře i okna nechejte zavřená a nemusíte se blesku obávat. Plechová karoserie vám poskytuje spolehlivou ochranu. V případě silných nárazů větru dávejte spíše pozor na padající stromy či větve.

První pomoc při úrazech bleskem je táž jako při ostatních úrazech způsobených elektrickým proudem a při popáleninách. Podle stavu zraněného bývá často nezbytné použít umělé dýchání, srdeční masáž, protišoková opatření.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 9 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

3.4. Požární ochrana

Poučení v oblasti požární ochrany je rozděleno do dvou hlavních částí. První část sestává ze základních informací a poznatků a je určena dětem ve věku cca 7 - 10 let. Je zpracována s ohledem na schopnosti dětí tohoto věku a je možno ji užít prakticky beze změny od druhé až po pátou třídu ZŠ.

Od šesté třídy je již výuka doplněna o tématicky náročnější problematiku a není už vedena tak hravou formou, jako část první. Nově se zde objevuje zdravotvěda a témata zabývající se praktickým užitím a rozdělením hasicích přístrojů, hrozícím nebezpečím apod.

3.4.1. Témata pro žáky druhých až pátých tříd základní školy

- kdo jsou hasiči, co je jejich práce a jak je ve městě najít
- co je to tísňové telefonní číslo a v čem je nebezpečné zneužití této linky
- nahlášení požáru (dopravní nehody)
- hasiči jedoucí k zásahu a děti na silnici
- co je to oheň "dobrý" a oheň "zlý"
- nalezené zápalky, hra se zápalkami
- co dělat, když na mě hoří oblečení, co dělat, když hoří doma, ve škole apod.
- odkud hrozí nebezpečí, jak upozornit rodiče, učitele, příp. další osoby
- proč se při požáru neschovávat, proč se nevracet pro své věci
- jak se chránit před ohněm a kouřem
- požární poplach ve škole, doma
- ukázka požárního hlásiče
- přenosné hasicí přístroje

3.4.2. Témata pro žáky od šestých tříd základní školy

- kde hasiče ve městě najít (adresa, telefon)
- v čem je nebezpečné zneužití nouzové linky
- nahlášení požáru (dopravní nehody)
- hasiči jedoucí k zásahu a děti na silnici
- nalezené zápalky, hra se zápalkami
- co dělat, když na mě hoří oblečení, první pomoc při popáleninách
- co dělat, když hoří doma (ve škole) a jak upozornit rodiče (učitele)
- proč se při požáru neschovávat, proč se nevracet pro věci
- jak se chránit před ohněm a kouřem, první pomoc při nadýchání se kouře
- domácí, školní únikový plán
- ukázka požárního hlásiče
- rozdělení přenosných hasicích přístrojů dle jejich náplní a použití
- ohňový trojúhelník
- odkud hrozí nebezpečí (manipulace s otevřeným ohněm, tepelnými zářiči, domácí spotřebiče, nebezpečné kapaliny, plyn)
- na co nezapomenout při odchodu z domu
- požární prevence v přírodě, lesní požáry

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 10 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

4. ZDRAVOTNÍ PŘEDPOKLADY A ÚRAZY

4.1. Zdravotní způsobilost

Pro účast na některých činnostech školy, například na škole v přírodě, sportovních a tělovýchovných akcích, výuce plavání nebo lyžařském výcviku, se vyžaduje zdravotní způsobilost, kterou posuzuje a posudek vydává praktický lékař pro děti a dorost. Praktický lékař pro děti a dorost, který dítě registruje, v posudku dále uvede, zda se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním nebo má doklad, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci jsou povinni informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh či účast na těchto akcích.

Změny zdravotního stavu, ke kterým dojde v průběhu těchto činností a které mohou mít vliv na zapojení žáka do prováděných činností, oznamují žáci okamžitě příslušnému pedagogickému pracovníkovi.

Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci jsou povinni předložit kopii kartičky pojištěnce žáka před každou z výše uvedených školních akcí.

4.2. Zvláštní pravidla při některých činnostech

Kromě obecných zásad úrazové prevence jsou při některých činnostech dodržována další zvláštní pravidla. Je tomu tak zejména při koupání, výuce plavání, lyžařském výcviku, sportovních a turistických akcích. Ve všech takových případech klade škola zvýšený důraz na dodržování pokynů, právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, pokynů a zásad úrazové prevence pedagogickými pracovníky i žáky. Důsledně je vyžadováno ukázněné chování žáků. Žák musí mít k dispozici svůj průkaz zdravotní pojišťovny nebo jeho kopii.

Při pohybových a sportovních činnostech (míčové hry apod.) se účastníci řídí ustanoveními o bezpečnosti obsaženými v pravidlech pro příslušnou pohybovou činnost, danou věkovou skupinu a jejich modifikaci pro dané prostorové podmínky školy a ustanoveními soutěžních řádů daných sportů.

Při sportovních a jiných činnostech, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví, se žáci řídí pokyny vyučujícího. Vyučující nedovolí, aby se žák bez odložení nebo bez zabezpečení proti možnosti zranění a zachycení ozdobných a jiných pro činnost nevhodných a nebezpečných předmětů účastnil příslušné činnosti. Těmito ozdobnými, pro činnost nevhodnými a nebezpečnými předměty jsou například náramky, hodinky, náušnice, pearcing, náhrdelníky, prsteny ozdobné kroužky aj. Žáci tyto předměty odkládají na určená místa, způsob zajištění předmětů stanoví ředitel ve školním řádu.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 11 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Žáci používají oděv, obuv, příp. výstroj podle druhu vykonávané činnosti a podle pokynů učitele, který dodržování tohoto požadavku kontroluje. Žák musí mít oděv a obuv v řádném a použitelném stavu.

4.3. Úrazy žáků

Úrazem žáků je úraz, který se stal žákům při vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Jedná se tedy zejména o úrazy žáků na vycházkách, výletech, zájezdech, putováních, exkurzích, při koupání, při výuce plavání a lyžařském výcviku, sportovních a turistických kurzech, zahraničních výletech, při účasti na soutěžích a přehlídkách.

Úrazem žáků není úraz, který se žákům stane na cestě do školy a zpět, nebo na cestě na místo nebo cestou zpět, jež bylo určeno jako shromaždiště mimo prostory školy při akcích konaných mimo školu.

4.3.1. Evidence úrazů žáků

Vedoucí zaměstnanec školy, jemuž byl úraz žáka hlášen, zajistí, aby byly objektivně zjištěny a případně odstraněny příčiny úrazu.

4.3.2. Odpovědnost za škodu při úrazech žáků

Školy odpovídají v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy žákům za škodu, která jim vznikla v důsledku úrazu. Způsob a rozsah náhrady škody projedná škola se zákonnými zástupci žáka nebo se zletilým žákem.

4.3.3. Záznam o školním úrazu

Kniha úrazů je uložena ve sborovně, zodpovídá za ni zdravotník školy. V knize úrazů se evidují všechny úrazy žáků, ke kterým došlo při činnostech ve škole nebo na akcích organizovaných školou, a to nejpozději do 24 hodin od okamžiku, kdy se škola o úrazu dozví.

Zápis do knihy úrazů provádí

- vyučující příslušného předmětu (např. úraz při hodině TV),
- učitel konající dozor (např. o přestávkách),
- vedoucí kurzu (např. při úrazu na lyžařském kurzu),
- třídní učitel (všechny ostatní případy).

V knize úrazů se uvede

- pořadové číslo úrazu,
- jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození zraněného,
- popis úrazu,

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 12 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

- popis události, při které k úrazu došlo, včetně údaje o datu a místě události,
- zda a kým byl úraz ošetřen,
- podpis zaměstnance právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, který provedl zápis do knihy úrazů,
- další údaje, pokud jsou potřebné k sepsání záznamu o úrazu.

Osobní údaje, které jsou součástí knihy úrazů, mohou být zpracovávány pouze za účelem evidence úrazů, popřípadě jako podklad pro vyhotovení záznamu o úrazu.

4.3.4. Záznam o úrazu

Záznam o úrazu vyhotovuje pedagogický pracovník školy, který provádí zápis do knihy úrazů, ve spolupráci se zdravotníkem školy popř. se zástupcem ředitele jde-li o:

- úraz, jehož důsledkem byla nepřítomnosti žáka ve škole nebo
- smrtelný úraz; smrtelným úrazem se pro účely této vyhlášky rozumí takové poškození zdraví, které způsobilo smrt po úrazu nebo na jehož následky žák zemřel nejpozději do jednoho roku od vzniku úrazu.

Záznam o úrazu se vyhotoví na formuláři, který je k dispozici v ředitelně školy a u zdravotníka školy. Na žádost zákonného zástupce žáka, škola bezodkladně vyhotoví záznam i o úrazu, který není uveden v odstavci 1, tyto případy rozhoduje ředitel školy.

Škola vyhotoví o záznam úrazu, který nezpůsobí nepřítomnost žáka ve škole, pokud je pravděpodobné, že žáku bude poskytnuta náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem. Jedno vyhotovení záznamu o úrazu předá škola zákonnému zástupci.

4.3.5. Hlášení úrazu

O každém úrazu je informován ředitel školy, v případě jeho nepřítomnosti zástupce ředitele školy.

O úrazu žáka podá pedagogický pracovník, který je určen pro vyplňování zápisu do knihy úrazů, bez zbytečného odkladu informaci zákonnému zástupci žáka.

Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestný čin nebo přestupek, nebo jedná-li se o smrtelný úraz, podá ředitel školy bez zbytečného odkladu hlášení místně příslušnému útvaru Policie České republiky.

O úrazu podá zástupce ředitele bez zbytečného odkladu hlášení pojišťovně, u které je škola zařízení pojištěno pro případ své odpovědnosti za škodu vzniklou na životě a zdraví žáků.

Zástupce ředitele bez zbytečného odkladu podá hlášení o úrazu také příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 13 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

4.4. První pomoc a ošetření

Škola zajistí, aby byly vytvořeny podmínky pro včasné poskytnutí první pomoci a lékařského ošetření při úrazech a náhlých onemocněních. Odpovídá za vhodné rozmístění lékárniček první pomoci s potřebným vybavením. Rovněž zajistí, aby se zásadami poskytování první pomoci byli seznámeni žáci a všichni zaměstnanci školy. Na vhodných místech umístí seznam telefonních čísel zdravotnických zařízení a o provedených opatřeních informuje kromě pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců i žáky.

Podle závažnosti úrazu a s ohledem na věk zraněného žáka, případně další okolnosti, zajistí škola jeho doprovod do zdravotnického zařízení a zpět nebo domů. O události a provedených opatřeních informuje neprodleně zákonného zástupce žáka. Doprovodem může být pouze zletilá osoba, osoba plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole.

Opatření k zajištění první pomoci provede škola i při školních akcích konaných mimo školu.

4.4.1. Úraz elektrickým proudem

Při úrazu elektrickým proudem může dojít k bezvědomí a zástavě dechu. V místě vniknutí elektrického proudu do těla vznikají hluboké popáleniny. Vždy vyhledejte **lékařské ošetření**, i když se zdá, že postižený utrpěl jen malé popálení.

První pomoc

- vypněte proud nebo přerušte kontakt mezi postiženým a elektrickým vodičem, nesnažte se postiženého sami odtáhnout, mohli byste být zasaženi elektrickým proudem, vodič odstraňte např. dřevěnou násadou smetáku;
- zjistěte, zda postižený dýchá, pokud ne, zahajte ihned umělé dýchání;
- pokud došlo k srdeční zástavě, provádějte srdeční masáž;
- jakmile postižený začne sám dýchat, uložte jej do stabilizované polohy a zavolejte lékaře;
- do příchodu lékaře setrvejte u nemocného a kontrolujte jeho životní funkce.

4.4.2. Popáleniny a opaření

Těžké poškození kůže a hlouběji uložených tkání vyvolané termickými vlivy. Vedle místního poškození může velmi rychle dojít k poruchám regulace a funkce jiných orgánů a orgánových soustav - rozvoj popáleninové nemoci.

Příčiny popálení

- zářivá energie (slunce, atomové záření, rentgen);
- horké tekutiny (voda, potraviny);
- působení plamene (oheň, oblouk);
- mechanické tření (lano);

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ VÝLETY	AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
		1	2	3	4	5
	Zpracovala:Kontrol s.r.o.–Jana Vítová	Podpis:	Strana č. 14 celkem stran: 44			
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:	Datum:	8.7.2019			

- horká pevná tělesa (žehlička).

Rozsah a stupeň závažnosti

- **první stupeň** - zčervenání, puchýře, bolest;
- **druhý stupeň A** - zčervenání, bolest (povrchové kožní léze), zhojení bez jizev;
- **druhý stupeň B** - puchýře, bolest, anemická kůže (hluboké kožní léze), tvorba jizev;
- **třetí stupeň** - nekróza, šedá, bílá nebo černá kůže, nejsou bolesti.

Zásady hodnocení stavu popáleného

- tepelná škodlivina o teplotě kolem 60 °C musí působit asi 60 s, aby vznikla popálenina II. stupně;
- při působení škodliviny o teplotě 100 °C postačí pouze 5 s a vznikne hluboká popálenina III. stupně.

První pomoc

- odstranit zdroj tepla, odstranění volného oděvu, osprchování;
- poskytněte technickou první pomoc: uhasťte hořící oděv vodou, pokrývkou hozenou na postiženého, odstraňte hořlavé látky z okolí;
Pozn.: Při hašení ohně pokrývkou, kabátem apod. nepoužívejte látky z umělých hmot, které se taví a působí další popáleniny.
- z popálené plochy nestrhávejte přichycený oděv a neodstraňujte přiškvařené pevné látky (např. asfalt) - sejměte však těsné předměty - hodinky, prstýnek, náramek apod., dříve než mohou zaškrtit otékající část těla;
- popálené plochy se pokud možno nedotýkejte, nepřetahujte přes ni ušpiněnou látku, nezasypávejte ji a nevtírejte do ni olej ani masti;
- co nejdříve ponořte popálenou plochu do čisté studené vody (pitná voda), pokud je to možné, přidržujte popálenou plochu pod proudící vodou (např. pod sprchou), ochlazujte dokud se nezmírní bolest;
- není-li možné popálenou plochu ponořit, přiložte na ni nebo ji obalte vlhkým čistým kusem tkaniny, kterou jste namočili ve studené vodě; můžete na ni také přiložit plastový sáček s obsahem ledu nebo zmrzliny;
- neochlazujte pouze příliš rozsáhlé popáleniny se strženými puchýři a popáleniny III. stupně; tyto popáleniny pouze překryjte nebo je zabalte do čistého kusu tkaniny.
Pozn.: Po chlazení kryjte popálenou plochu čistým, nejlépe vyžehleným a bílým kapesníkem, ručníkem, prostěradlem apod. Přes toto krytí, zvláště trvá-li bolest, můžete přiložit igelitový sáček naplněný studenou vodou, ledem apod. Popáleniny II. a III. stupně se velice snadno infikují.
- poskytněte postiženému všechna protišoková opatření - zajistěte mu klidné prostředí při pokojové teplotě, přikryjte ho zlehka tak, aby udržel své tělesné teplo, uklidňujte, dopřejte mu, aby zaujal takovou polohu, která mu přináší největší úlevu;
- podávejte tekutiny, máte-li sůl, přidejte do 1 litru vody zarovnanou čajovou lžící soli; vodu nepodávejte pouze postiženým, kteří nejsou při plném vědomí nebo zvracejí nebo mají popálenou ústní sliznici či dýchací cesty;
Pozn.: V prvních 4 - 8 hodinách je popálený člověk ohrožen především šokem z velké ztráty tekutin.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 15 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

- zajistěte zdravotnickou pomoc všem postiženým u nichž je popálená plocha větší než dlaň jejich ruky.

4.4.3. Otrava oxidem uhelnatým

První pomoc

- neopomenout vlastní ochranu;
 - vynést postiženého na čerstvý vzduch, vyvětrat;
 - poloha - dle stavu vědomí;
 - podání kyslíku v co největší koncentraci;
- Pozn.: Oxid uhelnatý byl zmíněn již v kapitole o zplodinách hoření.*

4.4.4. Otrava dráždivými plyny

Dráždivé plyny jsou všechny plyny, páry, kouř i mlha, které po vdechnutí způsobují poškození dýchacích cest nebo celého organismu. Nejčastěji dochází k inhalaci chloru, fosgenu, amoniaku, oxidu siřičitého, oxidů dusíku a oxidu uhelnatého při různých nehodách. K akutnímu ohrožení života po inhalaci dráždivých plynů dochází následkem toxického otoku plic, který se může tvořit okamžitě, nebo po 24 - 36 hodinách.

Příznaky

- dráždění ke kašli, nucení k dávení;
- bolesti za hrudní kostí;
- narůstající dušnost;
- promodrávání;
- šedavá, zpocená, studená pokožka;
- chropy, vykašlávání zpěněného až červeného hlenu;
- zrychlený puls, pokles krevního tlaku, vznik šoku.

První pomoc

- poloha - horní část těla vysoko, dolní končetiny spuštěny dolů;
- uvolnění a udržování dýchacích cest;
- zklidnění;
- podání kyslíku;
- lékařská péče.

4.5. Minimální rozsah vybavení lékárničky

4.5.1. Léčivé přípravky

(pouze ty, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis)

- tablety nebo čípky proti bolestem hlavy, zubů (analgetika)
- tablety nebo čípky ke snížení zvýšené teploty (antipyretika)

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 16 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

- tablety proti nevolnosti při jízdě dopravním prostředkem (antiemetika)
- živočišné uhlí
- nosní kapky na uvolnění nosních dýchacích průchodů (otorinolaryngologika)
- kapky, roztok (sirup) nebo tablety proti kašli (antitusika, expektorancia)
- kloktadlo pro dezinfekci dutiny ústní a při bolestech hltanu (stomatologika)
- mast nebo sprej urychlující hojení např. popálenin (dexpantenolový sprej)
- oční kapky nebo oční mast s dezinfekčním účinkem, oční voda na výplach očí (oftalmologika)
- mast nebo gel při poštípaní hmyzem (lokální antihistaminika)
- tablety při systémové alergické reakci (celková antihistaminika)
- přípravek k dezinfekci kůže a povrchových ran
- dezinfekční prostředek na okolí rány
- inertní mast nebo vazelína

4.5.2. Obvazový a jiný zdravotnický materiál

- gáza hydrofilní skládaná kompresy sterilní, různé rozměry
- náplast na cívce, různé rozměry
- rychloobvaz na rány, různé rozměry
- obinadlo elastické, různé rozměry
- obvaz sterilní, různé rozměry
- obinadlo škrťací pryžové
- šátek trojcípý
- vata obvazová a buničitá
- teploměr lékařský
- rouška resuscitační
- pinzeta anatomická
- pinzeta chirurgická rovná
- lopatky lékařské dřevěné
- lékařské rukavice pryžové
- rouška PVC 45 x 55 cm
- dlahy pro fixaci, různé rozměry

4.5.3. Různé

- nůžky
- zavírací špendlíky, různé velikosti
- záznamník s tužkou
- svítilna/baterka, včetně zdroje

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 17 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

5. ZÁVĚR

Společným znakem „mimořádných“ činností, mezi něž školní výlety patří, je vždy právě určitá neobvyklost, která vyžaduje zvýšenou pozornost, speciální poučení účastníků a zejména specializované proškolení či přímo kvalifikaci vedoucích.

Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec:

.....

O kontrolách se provádí písemné záznamy.

Směrnice nabývá účinnosti dnem:

V dne

.....

ředitel školy

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 18 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

6. PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Systematická sportovní činnost	20
Příloha č. 2: Koupání a hry ve vodě	20
Příloha č. 3: Cyklistika	22
Příloha č. 4: Koloběžka, kolečkové brusle, skateboard.....	25
Příloha č. 5: Vodácké akce	26
Příloha č. 6: Horská turistika.....	27
Příloha č. 7: Horolezectví.....	31
Příloha č. 8: Noční hry a noční akce	33
Příloha č. 9: Střelba (luk, vzduchovky, malorážky, apod.)	35
Příloha č. 10: Organizace lyžařského výcvikového kurzu	36
Příloha č. 11: Zahraniční akce.....	41
Příloha č. 12: Specifika pro mateřské školy	Chyba! Záložka není definována.
Příloha č. 13: Co dělat, když se ztratím.....	43

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o.–Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 19 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Příloha č. 1: Systematická sportovní činnost

Pro systematickou a dlouhodobou tělovýchovnou činnost (sportovní oddíly, kluby, atp.) musí mít vedoucí **trenérskou kvalifikaci** v oblasti činnosti takového kolektivu a děti musí být pro tuto činnost zdravotně způsobilé, tj. musí mít k této činnosti **písemný souhlas dětského lékaře**.

Při větších akcích je třeba vždy zajistit přítomnost kvalifikovaného zdravotníka s vybavenou zdravotní brašnou, dostatečný počet rozhodčích, respektive organizátorů - nejméně jednoho ke každé disciplíně (kde je třeba dávat záchranu, tak více), dostatečný odstup diváků od hřiště (zajistit organizátory), zvláště dostatečný prostor pro všechny vrhy a hody, čistotu a bezpečnost běžecké dráhy a doskočiště.

Při nácviu **vrhů a hodů** je nutno zacházet s nářadím na pokyn, zajistit volnou plochu v oblasti předpokládaného dopadu, včetně dostatečné rezervy, a zabezpečit tento prostor i před vstupem dalších osob.

Cvičení na nářadí je možné pouze s pedagogickou (zaměření na TV) či trenérskou kvalifikací, sportovní nářadí a vybavení musí být před použitím zkontrolováno odpovědným vedoucím.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 20 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Příloha č. 2: Koupání a hry ve vodě

Koupání a hry ve vodě jsou pro děti velmi přitažlivé a oblíbené. Z pohledu bezpečnosti práce jsou to však činnosti velmi rizikové. To samozřejmě ale neznamená, že je nebudeme zařazovat do programu, zvláště na letních táborech. Právě naopak! Není třeba se jich bát za předpokladu, že budeme důsledně dodržovat předpisy a zásady bezpečnosti.

Při první návštěvě koupaliště se vedoucí osobně přesvědčí o plaveckých schopnostech dětí a rozdělí je na **plavce a neplavce**. Koupání dětí v přírodě je nutno přizpůsobit počasí a jejich fyzické zdatnosti a otužilosti.

Voda by měla mít teplotu nejméně 20°C; doba pobytu ve vodě by neměla být delší než ¼ hodiny. Děti od 14 let a otužilejší se smějí koupat ve vodě teplé 18°C, avšak neměly by se ve vodě zdržovat déle než 10 minut. Při výraznějším podchlazení těla může nastat i smrt. Při koupání děti nesmějí prochladnout. Po každém vykoupaní se musí řádně osušit a převléci do náhradních suchých plavek, trenýrek apod.

Základní bezpečnostní pravidla:

- děti se nesmějí koupat jednu hodinu po hlavním jídle, uhřáté a po tělesném cvičení,
- místo ke koupání v přírodě s výjimkou koupání v bazénech a rekreačních rybnících musí být projednáno s příslušným okresním hygienikem; koupat se nesmí v chovných rybnících, které jsou takto majitelem označeny, v požárních nádržích a ve vodárenských nádržích pro odběr pitné vody,
- dbát v nejvyšší možné míře na dodržování kázně a dohodnutých pravidel,
- nepodceňujte vodu a nepřeceňujte své síly,
- koupání by mělo být vždy výslovně uvedeno v programu (denní program); je-li zařazeno dodatečně, měla by tato změna být do programu zanesena zodpovědnou osobou (hlavní vedoucí, vedoucí akce, vedoucí oddílu apod.),
- program ve vodě zařazovat jen v teplém počasí nebo tehdy, jsme-li schopni zajistit následné prohřátí účastníků (sauna, vytápěná klubovna),
- ve vodě by mělo najednou být nejvíce 10 dětí nebo 10 dětí na jednu pověřenou osobu starší 18 let, **děti se zdravotním postižením – 4 žáci na 1 osobu**
- osoba pověřená dohledem nad dětmi při koupání musí být vždy dobrý plavec (kurs pro plavčíky), aby mohla poskytnout pomoc v případě tonutí apod.,
- při nácviu skoků do vody vedoucí pozoruje děti ze břehu,
- odpovědná osoba by měla být s dětmi po celou dobu koupání vždy ve vodě,

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 21 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

- je-li přítomna druhá osoba, pozoruje děti ze břehu; přítomnost druhé osoby je vhodná nejen z hlediska bezpečnosti, ale také proto, aby se i vedoucí mohli střídát ve vodě, pokud je skupin dětí více (možnost prochladnutí),
- je velmi výhodné, znají-li děti dohodnuté signály a povely (píšťalkou, praporky),
- ani dospělí by se nikdy neměli chodit koupat sami,
- nevstupujte do vody naráz, postupně se smočte,
- neskákejte do vody uhřátí a po opalování,
- pokud se děti (i dospělí), zotavují po nemoci, neměli by do vody vstupovat,
- do neznámé vody nesmí nikdo vstupovat, natož skákat bez prověření dna, hloubky vody a přístupové cesty; to provede zásadně pouze vedoucí,
- podle charakteru dna a přístupových cest je vhodné, aby měly děti obuv do vody,
- pro neplavce by měl být zřetelně vymezen prostor, popř. by měli mít plovací vesty či jiné vhodné pomůcky,
- je vhodné rozdělit děti do dvojic s tím, že se neustále hlídají,
- neukázněné děti vykážeme okamžitě z vody,
- ani plavci se nesmějí vzdálit z prostoru, který vedoucí určí,
- vedoucí musí mít neustále přehled i o dětech, které se nekoupou a jsou na břehu; zde je dobré mít pomocníka (staršího 15 let, popř. i z řad starších dětí) a připravený program,
- při plavání na delší vzdálenost, soutěžích (skoky do vody, vodní pólo) a závodech je nutný doprovod loďky, obsazené dospělým – plavčíkem,
- pokud se koupání účastní více tříd nebo oddílů (např. na táboře) měl by být u vody přítomen zdravotník,
- jste-li jste ve vodě stížení nevolností, křečí nebo se zraníte, zachovejte především klid; v poloze nznak se dostanete na břeh s nepatrnými pohyby paží či nohou (tuto zásadu je třeba dětem dobře vštípit, a pokud možno, též nacvičit),
- na veřejných koupalištích a v bazénech dodržujte provozní řád a dbejte pokynů plavčíků, popř. dalších zaměstnanců,
- je výhodné, pokud můžeme děti ve vodě nějak odlišit od ostatních lidí (např. pomocí barevných čepiček),
- na tekoucí vodě (řeka) by měla být k použití loďka se záchranným kruhem (i nafukovacím) upevněným na laně o délce alespoň 10 m .

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ VÝLETY	AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
		1	2	3	4	5
Zpracovala:Kontrol s.r.o.–Jana Vítová	Podpis:	Strana č. 22 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:	Datum:	8.7.2019			

Příloha č. 3: Cyklistika

Cyklistika je „zvláštní činnost“, pro kterou musí být vedoucí zvláště proškolen, v tomto případě jde o znalost zákonů a vyhlášek o pravidlech provozu na pozemních komunikacích a znalost technických vlastností kola. Jednoznačným dokladem o způsobilosti vést takovou akci je například **řidičský průkaz** a určitá **minimální praxe v jízdě na kole**. Řidičský průkaz lze nahradit vhodnou formou proškolení zodpovídajícího vedoucího v této oblasti. Určité proškolení „neřidiče“ však může provést i jiná osoba, která držitelem řidičského průkazu je.

Zákon č. 361/2000 Sb., (411/2005 Sb) o provozu na pozemních komunikacích, § 3, odst. 2 uvádí, že:

- řídit vozidlo (v tomto případě kolo), nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích.

Každý cyklista by měl ovládat pravidla provozu na pozemních komunikacích, základní znalosti u dětí může opět „proškolit“ a vyzkoušet každý držitel řidičského průkazu, což lze udělat i formou hry „na autoškolu“ i se závěrečnými teoretickými a praktickými zkouškami (jízda zručnosti na připravené dráze) atp.

Pro cyklistiku obecně (nejen cyklistické výlety, ale třeba i použití jízdního kola pro zásobování v rámci her a soutěží apod.) platí zejména ustanovení §§ 57, 58 zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích.

Změny v souvislosti se schváleným Zákonem 411/2005 Sb. o provozu na pozemních komunikacích - účinný od 1.7.2006

V § 57 se doplňuje odstavec 8, který zní:

Před vjezdem na přejezd pro cyklisty se cyklista musí přesvědčit, zda-li může vozovku přejet, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, cyklista smí přejíždět vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy přijíždějících vozidel nedonutí jejich řidiče ke změně směru nebo rychlosti jízdy. Na přejezdu pro cyklisty se jezdí vpravo.“.

V § 58 odstavec 1 zní:

Cyklista mladší 18 let je povinen za jízdy použít ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu a mít ji nasazenou a řádně připevněnou na hlavě.“.

V § 58 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

Cyklista je povinen za snížené viditelnosti mít za jízdy rozsvícen světlomet s bílým světlem svítícím dopředu a zadní svítilnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem červené barvy. Je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena, může cyklista použít náhradou za světlomet svítilnu bílé barvy s přerušovaným světlem.“.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 23 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Základní pravidla jsou:

- cyklisté mohou samostatně vyjet na silnici od 10 let, **pod 10 let jen pod dohledem osoby starší 15 let** (což je citace zákona 361/2000 Sb., která však nezbavuje plnoletého vedoucího obecné odpovědnosti za bezpečnost svěřeného dítěte),
- do 10 let mohou děti jezdit samostatně na kole jen po polních a lesních cestách, stezkách pro cyklisty a ve vyznačených obytných zónách,
- cyklista mladší 15 let je povinen za jízdy použít ochrannou přilbu a mít ji nasazenou a řádně připevněnou na hlavě,
- při jízdě skupiny musí být vždy přítomná osoba starší 15 let, lépe by však vždy měl jet vpředu a vzadu plnoletý vedoucí, vždy po určité době je nutno počkat na nejslabší účastníky (zejména před odbočkami a křižovatkami),
- na kole se nesmí vozit předměty, které by znesnadňovaly řízení či ohrožovaly ostatní účastníky silničního provozu,
- při jízdě nesmí cyklista pouštět řídítka, sundávat nohy z pedálů a nesmí se držet jiného vozidla,
- na jednomístném kole bez přídavného sedadla nesmí jet dva cyklisté,
- **kolo nesmí jet po dálnici** a po silnici vyhrazené pouze pro motorová vozidla,
- cyklisté musí po silnici jet v pravém jízdním pruhu při jeho pravé straně za sebou, nikoli vedle sebe,
- cyklista nesmí vést za jízdy druhé jízdní kolo, ruční vozík, psa nebo jiné zvíře; vede-li cyklista kolo, smí je vést po chodníku, neohrozí-li tím chodce, jinak jej vede **při pravém kraji silnice**,
- při snížené viditelnosti, večer a v noci, by kolo mělo mít vpředu rozsvíceno bílé a vzadu červené světlo,
- je-li zřízen jízdní pruh pro cyklisty, stezka pro cyklisty nebo je-li na křižovatce s řízeným provozem zřízen pruh pro cyklisty a vymezený prostor pro cyklisty, je cyklista povinen jich užít,
- je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou "Stezka pro chodce a cyklisty", nesmí cyklista ohrozit chodce jdoucí po stezce.

Technický stav jízdního kola:

- kontrolu technického stavu před počátkem akce provádí vedoucí, před každou jednotlivou jízdou pak uživatel kola,
- jednou ročně bychom měli dát kolo na kontrolu a seřízení do servisu,

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 24 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

- za technický stav kola v případě úrazu dítěte do 15 let zodpovídá organizace pořádající danou akci, resp. její pověřený vedoucí (pokud v přihláškách na akci nepřevz mou tuto záruku na sebe rodiče dětí),
- nad 15 let je odpovědnost za stav kola dána okolnostmi, věkem a zkušeností cyklisty.

Povinné vybavení kola pro silniční provoz:

- přední i zadní brzda,
- přední bílý světlomet a zadní obrysové červené světlo propojené se zdrojem elektrického proudu,
- přední odrazka bílé barvy, zadní odrazka červené barvy, oranžové odrazky na obou stranách pedálů, nejméně jedna oranžová odrazka na každé straně kola, umístěná na paprscích předního či zadního kola,
- funkční a dostatečně znělý zvonek,
- oba blatníky, kryt řetězu.

Na cyklistickou akci s sebou bereme vždy **úrazovou lékárničku** a **soupravu nářadí** na opravu kol. Doporučuji užívání cyklistické přilby (do 15 let je povinná) a **zabezpečování kola zámkem** i při krátkodobém opuštění.

U cyklistických akcí má vyšší význam kázeň účastníků a autorita vedoucího.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 25 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Příloha č. 4: Koloběžka, kolečkové brusle, skateboard

Jízda na koloběžce, na kolečkových bruslích či na skateboardu není obvyklou činností kolektivů, mohou se však stát zpestřením běžné činnosti zejména v podobě soutěží, závodů, jízd zručnosti apod.

I zde je dobré mít na mysli **základní pravidla bezpečnosti**:

- důležité je zachovávat bezpečnost při pohybu na komunikacích, jízdním kolem se z hlediska provozu na pozemních komunikacích rozumí i koloběžka,
- je třeba zjistit si zkušenosti a znalosti dětí, a to zejména u skateboardu, případně kolečkových bruslí, a vzít v úvahu i jejich věk, tomu pak přizpůsobit délku a hlavně náročnost trasy,
- koloběžka, kolečkové brusle ani skateboard nepatří na běžnou silnici a ani na chodník, ale pokud po chodníku už pojedete, je třeba dbát na maximální bezpečnost chodců,
- pokud půjde o drobnou a krátkou hru, lze využít buď hřiště (příp. speciální skateboardové hřiště), nebo např. síť cest v parku apod.,
- pokud jde o větší počet účastníků a delší trasu (např. soutěže, závody), je dobře trasu vyznačit a zajistit dozor – pořadatele,
- v parku na chodníku je např. možné dráhu vyznačit křídou apod.,
- podle rozsahu akce je vhodné o akci informovat případně i příslušný úřad a policii,
- je třeba zajistit příslušné bezpečnostní a ochranné vybavení:
 - koloběžka - vhodná obuv a oděv,
 - u kolečkové brusle a skateboard – chrániče loktů a kolen, ochranná přilba (zvláště v případě soutěží, jízd zručnosti a závodů),
- samozřejmostí je zajištění úrazové lékárničky na akci.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 26 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Příloha č. 5: Vodácké akce

Vodácké akce je možné pořádat pouze s trenérskou kvalifikací pro jízdu na lodích. Vedoucí musí absolvovat zvláštní školení bezpečnosti práce a získat příslušnou kvalifikaci cvičitele či vedoucího vodní turistiky.

Základní pravidla bezpečnosti:

- na každých 5 účastníků mladších 18 let musí být jeden kvalifikovaný plnoletý vedoucí,
- všichni účastníci mladší 18 let musí mít plovací vesty, u prudších toků i přilby,
- vodní turistiky se mohou účastnit pouze plavci,
- při sjíždění řek je třeba sledovat i hygienický stav vody, neboť může dojít k jeho až zdraví ohrožujícímu zhoršení buď havárií či nekázní původců tekutých odpadů.
- Pokud se v průběhu jízdy zhorší podmínky nebo se zvýší riziko, vedoucí jízdu či sjíždění okamžitě ukončí
- Pokud je při vodáckých akcích přítomen pedagog i externí pracovník s trenérskou kvalifikací je zodpovědnost rozdělena takto (uvést ve smlouvě):
 - a.) Za odborné vedení při kurzu (pravidla, vybavení, rozhodnutí při jízdě apod.) zodpovídá instruktor
 - b.) Za respektování pravidel určených instruktorem , případně ukončení akce při jejich porušování, zodpovídá přítomný pedagog školy

Tyto zásady se přitom nevztahují pouze na lodky, ale i na sjíždění menších či větších úseků řek na matracích, vorech a jiných plavidlech.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 27 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Příloha č. 6: Horská turistika

Přesuny v horách jsou vždy mnohem náročnější, převýšení **1 km je totéž jako vzdálenost 10 km na rovině**. Proto vzdálenost 10 km s převýšením 500 metrů musíme počítat jako vzdálenost 15 km (dle bývalých zátěžových norem tedy maximální túra pro třináctileté děti). Vysokohorská turistika (nad 2500 metrů nad mořem) by měla být pro akce s dětmi zcela vyloučena a má zvláštní pravidla.

V horách má velký význam dbát na tepelnou pohodu. **Tepelná pohoda** je dána zejména jako součinitel teploty, rychlosti větru (případně u lyžařů i rychlosti pohybu při sjezdu) a vzdušné vlhkosti (vlhký vzduch má vyšší tepelnou vodivost, tj. rychleji odvádí teplotu od oblečení a těla, vlhko dokáže zničit většinu tepelných izolací, tepelná vodivost vody je 240krát vyšší než nehybného suchého vzduchu - nejhorší kombinací je proto vlhko (zpocení, mlha, déšť), chladno a vítr). Například při teplotě - 8 °C za rychlosti větru vyšší než 20 m za sekundu se na odkrytých částech pokožky objevují první omrzliny již po minutě.

Zemřít podchlazením lze i v nejteplejší oblasti světa - Perském zálivu při +33 °C, je-li vysoká vzdušná vlhkost a vichřice. Z tohoto hlediska byly proto poněkud zavádějící hygienické normy, které stanovovaly hranici možného pobytu venku s dětmi pouze na základě teploty. Roli hraje samozřejmě otužilost a kvalita oděvu. Navíc se v horách intenzivně namáháme a můžeme mít pocit tepla až horka, ale pot a povrch těla je větrem silně ochlazován, takže nastydneme, či nás naopak slunce spálí (možné je i obojí současně).

V horách proto vždy nosíme alespoň tričko a rezervní oblečení dle ročního období v batohu, vhodná je termoizolační fólie pro případ nuceného bivaku. Nevhodné je řešení chladu pomocí alkoholu, neboť ten potlačuje pouze pocit vnímání chladu, nikoli jeho účinky, alkohol navíc zrychluje oběh krve a způsobuje otevírání pórů na kůži a tím urychluje ochlazování organismu. Tím vším celou situaci ještě zhoršuje, navíc ji můžeme snáze podcenit, nehledě na otázku orientace, správného (střízlivého) rozhodování apod.

K omrzlinám může dojít i z důvodu seškrcení cévního oběhu příliš těsným a svírajícím oděvem (např. malé ponožky, těsné boty, příliš utažené gumy u prádla), nebo špatně seřazenými popruhy batohů, nedostatkem pohybu, nedostatečnou stravou, vyčerpáním, přemírou alkoholu či jiných drog, dotykem s kovem a olejem apod.

Tepelná pohoda je důležitá i z opačného hlediska, čili přehřátí, zpocení. Po 15 minutách chůze bychom měli udělat zastávku a **svléci přebytný oděv**. Naopak při zastavení se hned **přibléknout**, abychom neprochladli. Optimální tepelný komfort závisí na naší činnosti, pro spánek to je minimálně 25 °C, pro odpočinek na místě 20 °C, pro pochod minimálně 5 °C. Oblečení by proto mělo mít takové izolační vlastnosti, aby bylo dosaženo nejméně uvedených teplot při daných činnostech, ale aby nedocházelo k přehřívání organismu a nadměrnému pocení.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 28 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Základní bezpečnostní pravidla:

- **minimální počet účastníků horské túry jsou z bezpečnostních důvodů tři osoby,**
- pokud se děti bojí nějakého úseku exponované cesty, mají závratě, úzkost apod., tak se jim nikdy nesmát, pokud možno se raději vrátit, v nouzi jim poskytnout záchranu a pomoc,
- pozor i na „haury“, co všechno zvládnou a vylezou bez bázně až na Everest...,
- je třeba pamatovat na výběr trasy podle denního času a ročního období (např. na jaře mohou být ve stínu zledovatělá místa, na sluncem ozářených svazích se častěji tvoří laviny apod.),
- v prudkém svahu hor (ale i na haldách starých dolů a ve svazích obecně) se nikdy nepohybovat po spádnicí pod sebou (padající kameny, klacky jsou nebezpečné),
- pokud možno volit na prudších svazích výstup i sestup serpentini,
- v případě pádu na záda či na hlavu postupovat opatrně, raději navštívit lékaře (riziko výronu krve do mozku, poškození páteře apod..).

Je nutno pamatovat na rizika hor:

- náhlé změny počasí,
- vysoký počet lidí v horách bývá usmrcen bleskem, v případě blížící se bouřky tedy okamžitě sestupovat z hřebenů dolů jakýmkoli bezpečným terénem - i mimo cesty, vzdálit se zabezpečovacím kovovým lávkám, lanům, řetězům, odložit kovové části výstroje - nejlépe cca 20 metrů od sebe a co nejvýše (improvizovaný hromosvod),
- prudké svahy a skály - vyhnout se s dětmi exponovaným místům,
- kluzký terén (sníh, led, tráva) - je nutno věnovat velkou pozornost obuvi, hladkou a zejména koženou podrážku je nutno vyloučit, v případě uklouznutí na prudkém svahu je důležité roztáhnout ruce a nohy a zabránit tak „kutálení“.

Velmi vhodnou součástí vybavení jsou:

- mobilní telefon, měli bychom mít zapsané či v mobilu uložené číslo na horskou službu (mezinárodní tísňové volání z mobilu: 112),
- píšťalka (nejlépe vícetónová, jejíž tón nesplyne s hvízdáním větru),
- spolehlivá baterka (nejlépe čelovka) + náhradní baterie,
- termoizolační fólie,
- lano, barevné (lavinové) šňůry,
- lékárnička první pomoci (úrazová).

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ VÝLETY	AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
		1	2	3	4	5
	Zpracovala:Kontrol s.r.o.–Jana Vítová	Podpis:	Strana č. 29 celkem stran: 44			
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:	Datum:	8.7.2019			

Před odchodem je nutné vždy zkontrolovat:

- vybavení účastníků (u dětí - před chatou všichni ukážou, že mají **čepici, rukavice, pláštěnku**, návleky apod., **nespoléhat jen na slovní potvrzení**), chybějící části výstroje mohou mít za následek omrzliny, úrazy i smrt
- nutnou částí výstroje v zimních horách jsou i **tmavé brýle** (ve vysokohorském terénu “ledovcové brýle” s chráničem nosu), **opalovací krém**.

Bezpečnostní pravidla pro zimní období:

- v hlubokém sněhu střídat v čele fyzicky nejzdatnější účastníky, kteří prošlapávají cestu ostatním,
- při výstupu v zimních horách nechodit v blízkosti osluněných skal, ale alespoň 3 až 4 metry od nich, na skalách odtává voda a podél skály se tvoří volný prostor i desítky metrů hluboký,
- pokud vznikne nutnost přejít **lavinové pole**, je třeba se přes něj pohybovat vždy co nejvýše a v co nejúžším místě, po spádnicí či šikmo vzhůru, jeden po druhém, či ve větších rozstupech a rychle,
- využívají se skalky, stromy, křoviska, tj. místa, kde je odtržení laviny méně pravděpodobné, předem vyhledáváme ústupové cesty pro případ odtržení laviny,
- je vhodné použít tzv. „lavinové šňůry”, 20 až 30 metrů dlouhé šňůry v červené či jinak výrazné barvě uvázané k tělu, které usnadňují možnost včasného nalezení zasypaného člověka,
- při chůzi lavinovým svahem je třeba mít uvolněné lyže, hole a batoh, aby je bylo možné v případě laviny odhodit (lyže a hůlky na nohou a rukou či batoh na zádech nám znemožní pohyb v proudu laviny i možnost vlastní záchrany vyhrabáním, navíc mohou být příčinou zlomenin),
- přes obličej uvázat šátek či šálu proti vnikání prachového sněhu do úst a nosu,
- **v případě laviny** se snažit „plavat” naznak nohama po proudu, paží si chránit obličej, po zastavení laviny si pažemi vytvořit před obličejem vzduchovou kapsu, pokud je sníh měkký a volný, lze se pokusit prohrabat, zorientovat se, kterým směrem je nahoru či dolů, lze podle stékání sliny, pokud je sníh tuhý, nevysilovat se zbytečným pohybem
- volat o pomoc má smysl pouze tehdy, když uslyšíme zvuky záchránců.
- Pokud je při horské turistice přítomen pedagog i externí pracovník s trenérskou kvalifikací je zodpovědnost rozdělena takto (uvést ve smlouvě):
 - c.) Za odborné vedení při kurzu (pravidla, vybavení, rozhodnutí apod.) zodpovídá instruktor
 - d.) Za respektování pravidel určených instruktorem , případně ukončení akce při jejich porušování, zodpovídá přítomný pedagog školy

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 30 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:	8.7.2019			

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 31 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Příloha č. 7: Horolezectví

Horolezecký výcvik mohou provádět jen **kvalifikovaní a registrovaní horolezečtí instruktoři**, členové Horolezeckého svazu s příslušnými zkouškami. I tak je horolezecký výcvik dětí diskutabilní, neboť v podstatě neexistují dětské velikosti horolezeckých úvazů a úvaz určený dospělému není pro dítě bezpečný.

Základními **zásadami bezpečného lezení** jsou:

- nikdy nelézt sám, minimálně ve dvojici (pokud je pomoc blízko dosažitelná), jinak nejméně ve trojici,
- jištění, dokonalé upevnění lana,
- postupovat nejprve očima - vyhledávat vhodné opěrné body a stupy, kontrolovat jejich pevnost,
- držet trup dále od skály a ruce ve výši hlavy,
- stoupat nohama, jsou mnohem silnější než paže,
- dodržovat pravidlo tří pevných bodů,
- pamatovat na to, že **sestup je vždy nejméně o jeden stupeň náročnější než výstup**.

Horolezecké úvazy je třeba zásadně používat kompletní (sedák i prsák) a ve správné velikosti, dobře seřízené a dotažené popruhy. Při volném visu v kvalitním kompletním úvazu správné velikosti lze zpravidla přežít i několik hodin, v samotném kvalitním prsáku jen několik desítek minut a v improvizovaném prsáku z lana jen několik minut. Krevní oběh je pak natolik seškrcen, že dochází k bezvědomí a smrti. Součástí horolezecké výstroje je také vždy přilba.

Horolezecké **vybavení** podléhá pravidelné **kontrole a evidenci**. Např. každé lano má mít evidenční kartu se záznamem o datu pořízení, datech kontrol i datech, osobách a místech použití se zvláštním vyznačením každého pádu. Lano má dle výrobce stanovený povolený počet pádů, po kterých musí být vyřazeno atp. Za evidenci horolezeckého vybavení zodpovídá organizace.

Formu horolezecké činnosti mají i cvičné stěny, lanové dráhy nad úrovní terénu (různé oblíbené „opičí dráhy“ na táborech), lezení po stromech a přelézání ze stromu na strom po improvizovaných lávkách atp. Podle výšky pohybu nad úrovní terénu pak musí být:

- do výšky 1,5 metru podávána záchrana (pomocník či lépe dva pomocníci, z každé strany jeden, se pohybují souběžně s cvičícím a v případě pádu jej zachytávají a pád usměrňují),
- nad výšku 1,5 metru musí být děti a mládež do 18 let jištění horním záchranným lanem a minimálně prsním úvazem (prsákem).

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 32 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:	8.7.2019			

- Pokud je při horolezeckých akcích přítomen pedagog i externí pracovník s trenérskou kvalifikací je zodpovědnost rozdělena takto (uvést ve smlouvě):
 - e.) Za odborné vedení při kurzu (pravidla, vybavení, rozhodnutí apod.) zodpovídá instruktor
 - f.) Za respektování pravidel určených instruktorem , případně ukončení akce při jejich porušování, zodpovídá přítomný pedagog školy

•

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 33 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Příloha č. 8: Noční hry a noční akce

Zejména je nutné si uvědomit rizika nočního pohybu a dodržovat zvýšenou opatrnost:

- noční hry je možno konat **pouze v bezpečném prostoru**, který děti dobře znají, či je jinak zabezpečen (např. ohraničen cestami),
- je nutno dávat pozor na **nebezpečí poranění ve tmě** (chůze v terénu - nebezpečí podvrtnutí nohy, zlomenin, atp. - větve stromů - pozor na oči - držet ruku před obličejem apod.),
- **nikdy nepodceňujte nebezpečí zabloudění** (říci dětem, co v takovém případě mají dělat - dle terénu zůstat na místě a volat či pískat na píšťalku či jít a najít lidi, požádat je o pomoc apod.),
- **děti zabezpečit píšťalkami a určit nouzový signál,**
- děti seznámit s riziky nočního pohybu, **nestrašit je,**
- hry zaměřit na akceptování tmy, případně i samoty jako něčeho samozřejmého, čeho se není třeba bát, ale je nutno dodržovat zvýšenou opatrnost (nevhodnost stezek odvahy či příliš náročných - drsných nočních her u nezkušených dětí, zásadní nevhodnost a nebezpečí nočních her ve městech a poblíž větších měst),
- u nočních tras vždy zajistit **četné kontroly vedoucích,**
- **nevhodné jsou noční hry „na čas“**, při soutěži, kdy záleží na rychlosti, může potmě dojít k vážným zraněním,
- u nočních her je třeba klást zvláštní důraz na dodržování dostatečného odpočinku u dětí, měly by být zařazovány spíše hned po večerce (táboráku, atp.), aby děti nebyly rozespalé (čímž se zvyšuje riziko úrazu a snižuje zážitek ze hry), ráno by měl být odpovídajícím způsobem posunut budíček.

Zvláštní činností jsou i **noční hlídky**. S uvolněním a demokratizací společnosti se postupně stávají přímo nutností ochrany majetku, někdy dokonce i zdraví a životů:

- vždy je nutno děti poučit o způsobu hlídání, vyhlašování poplachu apod.,
- je vhodné na hlídce děti zaměstnat i dalšími činnostmi, jako sledování a záznamy teploty, počasí, výšky hladiny vody v potoce či řece tekoucí kolem tábora apod.,
- daleko účinnější je hlídka jedné osoby nežli dvou, kdy se spolu hlídači baví a věnují méně pozornosti okolí, na druhou stranu jsou zase hlídky ve dvojicích bezpečnější pro hlídající děti,

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 34 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

- nevhodné jsou hlídky u ohně či s lampami, kdy je hlídka oslněna a nevidí nic, zatímco každý jiný dobře vidí hlídku, navíc u ohně je riziko, že si s ním budou děti z nudy hrát, riziko pádu do ohniště v mikros pátku apod.,
- zvláště u mladších dětí a nezkušených táborníků jsou na místě časté kontroly vedoucích, které lze s výhodou provádět i herní formou,
- konkrétní formu hlídek (jednotlivců, dvojic, instruktorů či dospělých) je nutno stanovit individuálně s ohledem na místo tábora a jeho okolí, věk a zkušenost účastníků apod.,
- dle místa a charakteru tábora, zkušenosti a věku dětí je na místě uvažovat i o hlídkách instruktorů a vedoucích, zejména v době od 23:00 do 4:00 hodin.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 35 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Příloha č. 9: Střelba (luk, vzduchovky, malorážky, apod.)

Prvotní úvaha by se měla týkat **vhodnosti střelby jako takové**, z hlediska její militantní a **potenciálně agresivní povahy**. Děti jsou v současné době stále silněji ovlivňovány agresí ve společnosti, v počítačových hrách a na televizních obrazovkách. Je otázka, zda máme při naší činnosti, v níž se snažíme kladně ovlivnit morální vlastnosti a hodnotové žebříčky našich svěřenců, dále posilovat potenciálně agresivní prvky.

Pokud se přesto rozhodneme nějakou formu střelby do programu zařadit, tak:

- každá zbraň by měla být před použitím zkontrolována kvalifikovanou osobou,
- vedoucí **nesmí trpět jakoukoli nepřikázanou manipulací se zbraní**, i když není nabitá,
- **nalezená munice se nesmí brát do ruky**, její nález ohlásit vedoucímu, na nejbližší stanici policie či místnímu úřadu,
- vyloučit hraní si dětí se zábavnou pyrotechnikou, nesvádět děti k jejímu užívání tím, že bychom využívali efektů zábavné pyrotechniky v rámci her,
- pozor na amatérsky vyráběné trhavinu, nejít v tomto dětem špatným příkladem, nic takového v činnosti kolektivu mezi dětmi, ale ani instruktory, vedoucími a dalšími dospělými netrpět.
- u vzduchovky se počítá s dostřelem 250 m,
- za terči musí být vhodné pozadí, které neodrazí projektil (stráž, písek, prkna apod.),
- při střelbě vzduchovkou vše na povel, totéž u luku, malorážky, přísná kázeň,
- pro střelbu musí být vymezen a bezpečně zajištěn prostor, v němž se nesmí nikdo pohybovat, ani náhodný chodec, prostor pro střelbu musí být označen a hlídán,
- před střelbou prověřit čistotu hlavně, aby nedošlo k jejímu roztržení,
- zbraň se nabíjí pouze na povel, a to na určeném místě v poloze ke střelbě (hlaveň míří do stanoveného směru),
- při předávání zbraně se vždy přesvědčit, zda není nabitá,
- při odložení zbraně či změně polohy zbraně zajistit a vyjmout střelu, u vzduchovek zlomit hlaveň,
- k terčům lze jít až po zabezpečení všech zbraní, na povel vedoucího,
- na střelnici musí být přítomen zdravotník s lékárníčkou,
- zdůraznit dětem, že **i primitivně vyrobené luky, šípy, oštěpy a kopí z proutků a klacků mohou být smrtícími zbraněmi** a nepřipustit v tomto směru neorganizované hry,
- z malorážky lze střílet pouze na schválené střelnici, pod dohledem kvalifikovaného instruktora.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 36 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Příloha č. 10: Organizace lyžařského výcvikového kurzu

Cílem je poskytnout mládeži základní lyžařský výcvik, určený osnovami tělesné výchovy. Seznamuje žáky s pohybem v přírodě, učí je správnému vztahu k prostředí, přispívá k otužování, formuje charakterové vlastnosti.

Příprava lyžařského výcvikového kurzu se týká stránky:

- personální,
- finanční,
- materiální,
- plánovací,
- organizační.

Vedoucí LVK, který byl jmenován ředitelem školy v týdenním plánu:

- zajistí propagaci LVK ve třídách, zjištění zájmu v 7. ročníku, jednání s dodavatelem,
- shromáždí závazné přihlášky účasti žáka na LVK s podpisem zákonného zástupce,
- kurz lze doplnit žáky vyšších ročníků,
- prostřednictvím zákonných zástupců rodičů zajistí lékařské vyjádření dítěte o zdravotní způsobilosti dítěte, toto potvrzení vyžádá také od cizích osob, které se akce účastní a nejsou zaměstnanci školy a nejsou pracovníky činnými ve zdravotnictví,
- zajistí od rodičů prohlášení o bezinfekčnosti a potvrzení o seřízení lyžařského vázání,
- zajistí objekt pro konání LVK a dopravu formou smlouvy (náklady se budou účtovat podle skutečného počtu účastníků, kteří na akci nastoupí),
- vypracuje řád kurzu, denní řád, program lyžařského výcviku, organizační pokyny, metodickou řadu lyžování, denní rozkazy, zpracuje přípravy přednášek a určí jednotlivá témata instruktorům,
- zajistí instruktory, zdravotnický personál, noční vychovatele,
- vypracuje seznam účastníků LVK, pojištění účastníků,
- zajistí předání písemných pokynů o LVK všem účastníkům a jejich zákonným zástupcům, zejména schválený program, místo konání akce, požadovanou výstroj,
- provede poučení o bezpečnosti s písemným záznamem a podpisy všech účastníků, poučení žáků zapíše do třídních knih – zejména o způsobu dopravy a chování během ní, o poučení pracovníků, kteří se budou podílet na zajištění akce vyhotoví písemný záznam,
- stanoví termín pro úhradu nákladů LVK, provede nákup nutných léků pro vybavení přenosné lékárníčky pro akci, případně zajistí sponzory.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ VÝLETY	AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
		1	2	3	4	5
Zpracovala:Kontrol s.r.o.–Jana Vítová	Podpis:	Strana č. 37 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:	Datum:	8.7.2019			

Vedení kurzu:

- po příjezdu na ubytovací zařízení vedoucí akce převezme pokoje, případné závady sepiše a oznámí ubytovateli,
- zajistí bezpečné uložení věcí účastníků a lyží tak, aby nedocházelo ke ztrátám a poškození,
- vedoucí kurz zahájí informací žákům o organizaci kurzu, řádu LVK, řádu chaty, určí denní službu, po dobu akce vydává denní rozkazy, ve kterých uvede zejména denní služby, programy výcviku, přednášek a dalších činností, pokyny pro přesun, výsledky kontrol pořádku a čistoty, hodnocení výcviku, družstev i jednotlivých žáků,
- s dodavatelem sestaví jídelní lístek a kontroluje jeho dodržování,
- ve spolupráci se zdravotníkem, kontroluje dodržování režimu akce, hygienických podmínek, kvality stravy, ubytování, úklidu, výcviku, vzdělávacích akcí, při úrazech zajistí dodatečné proškolení účastníků akce o příčinách a následcích úrazu, o poučení provede písemný záznam, režim práce zdravotníka organizuje tak, aby v případě úrazu mohla být provedena odborná a rychlá první pomoc
- v případě úrazů zajistí informování rodičů a školy, po návratu do školy zápisy do předepsané zdravotní a školní dokumentace,
- vedoucí z řad pedagogického doprovodu ustanovuje pro každý den službu, která zajišťuje organizaci celého dne, včetně výcviku, odpočinku, stravování, hygieny, zajišťuje s instruktory před každým výcvikem kontrolu výstroje a výzbroje, dbá, aby výcvik neprobíhal, pokud teplota klesne pod $-12\text{ }^{\circ}\text{C}$, **je nutné dodržovat pokyny Horské služby**
- při ukončení akce si vedoucí nechá dodavatelem předložit vyúčtování akce, zkontroluje správnost, shodu s objednávkou, zajistí rozúčtování zvlášť na žáky, zvlášť na dospělé účastníky akce.

Vyúčtování kurzu:

- vedoucí akce zkontroluje a potvrdí správnost došlých faktur, ve spolupráci s hospodářkou školy vyúčtuje náklady na akci,
- vedoucí zajistí prokazatelné předání nevyčerpaných prostředků zákonným zástupcům žáků.

Bezpečnostní zásady pro LVK:

- řídit se metodickými pokyny k organizaci lyžařského výcviku,
- před výcvikem zkontrolovat výzbroj žáků,
- dodržovat metodický postup výcviku,
- vybírat pro výcvik vhodný terén,

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 38 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

- provádět před výcvikem rozcvičku a poznání terénu,
- u lanovky a vleků provést poučení o bezpečnosti a zásadách jízdy na vleku,
- provést poučení o bezpečnosti na LVK a zapsat do třídních knih,
- vyloučit z výcviku nemocné žáky,
- družstvo má nejvíce 15 žáků, **u žáků se zdravotním postižením se počet snižuje vzhledem k charakteru postižení a dalším okolnostem**
- lyžařský instruktor odpovídá za splnění výchovného a výcvikového programu svěřeného družstva, za zdraví a bezpečnost jeho členů,
- vedoucí zájezdu odpovídá za řádnou organizační přípravu zájezdu, personální zajištění, vhodný objekt, dopravu, kontrolu lyžařského vybavení žáků, zpracovává program zájezdu včetně jeho kulturně výchovné části, odborných přednášek, plánu výcviku,
- účastní-li se zájezdu více než 30 žáků, musí být ustanoven zdravotník.,
- vedoucí zájezdu přiměřenou dobu před odjezdem doporučí rodičům, aby nechali odborně seříditi bezpečnostní vázání na lyžích svého dítěte, vyžádá si od nich potvrzení o seřízení,
- výcvik se provádí v terénu, který odpovídá lyžařské vyspělosti družstva,
- za krajně nepříznivých podmínek se výcvik omezuje nebo nekoná,
- při turistice na lyžích jedou žáci ve skupině v pravidelných odstupech, které se při zhoršené viditelnosti zkracují až na dotek, vedoucí jede v čele, jako závěr je určen zkušený lyžař, provádí se pravidelně překontrolování počtu žáků družstva,
- na výcvik brát lékárničku,
- dodržovat denní režim,
- zpravidla třetí den se doporučuje zařadit odpočinkový půldenní program bez lyžařského výcviku.

Řád LVK:

- LVK je součástí školního vyučování, žáci jsou povinni při zájezdu plnit pokyny vedoucího kurzu a instruktorů a dodržovat řád chaty, na které jsou ubytováni,
- účast všech žáků na stanoveném programu a výcviku je povinná,
- žáci jsou při lyžařském výcviku rozděleni do družstev, která nesmí bez povolení instruktora opustit, toto platí také při výletech a ostatních přesunech,
- onemocnění a poranění hlásí žáci pedagogickému doзору a zdravotníkovi LVK,
- žáci vykonávají službu dne, která se řídí pokyny vedoucího dne a denním řádem,
- žáci, kteří jsou omluveni z výcviku, nesmějí bez povolení vedoucího opustit chatu,

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ VÝLETY	AKTUALIZACE č. 6/7/2007				
		1	2	3	4	5
	Zpracovala:Kontrol s.r.o.–Jana Vítová	Podpis:	Strana č. 39		celkem stran: 44	
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:	Datum:	8.7.2019			

- povinností každého účastníka LVK je udržovat čistotu a pořádek na pokoji, ve společenských místnostech a na hygienických zařízeních, používání elektrických spotřebičů, obsluha topení apod. se řídí pokyny vedoucího chaty,
- žáci se scházejí ve společenských místnostech,
- kouření a požívání alkoholických nápojů je přísně zakázáno,
- lyžařskou výzbroj a výstroj udržují žáci v pořádku a čistotě, lyže mohou být ukládány, opravovány a mazány pouze na místě k tomu vyhrazeném,
- peníze a cenné předměty si mohou účastníci LVK uložit u vedoucího chaty, jinak za ně správce neručí, totéž se týká i lyžařské výzbroje uložené mimo vyhrazený prostor, veškeré ztráty je nutno ihned hlásit instruktorům a vedoucímu LVK,
- škodu na zařízení chaty je třeba ihned hlásit a hradí ji ten, kdo ji způsobil,
- žáci jsou povinni dodržovat denní řád, zvláště pak dobu budíčku, denního rozkazu a večerky,
- svá přání a stížnosti sdělují žáci instruktorům a vedoucímu LVK,
- s personálem chaty jednáme zdvořile a slušně,
- porušení řádu LVK se trestá dle stupně až vyloučením z dalšího pohybu LVK bez nároku na vrácení zaplacených výloh, po předchozí konzultaci s ředitelem školy.

Bezpečnost při lyžování a běhu na běžkách:

- výcvik na lyžích může dle vyhlášky č. 106/2001 Sb. probíhat nejvýše 6 hodin denně s výjimkou celodenního výletu a u dětí do 12 let musí být vždy po 90 minutách přerušena alespoň 15ti minutovou přestávkou,
- obzvláště za **snížené viditelnosti** (mlha, vánice) **pozor na ztracení dětí**, jít pořád na dohled, často čekat, v nouzi se navázat navíc provázkem a zároveň se držet za ruce (psychická podpora), sledovat tyčové značení (ve velehorách značení „mužíky“ - malými pyramidami kamení), **počítat s časovou rezervou** (zlomená běžka v půlce trasy řádně naruší program), nechat si rezervu v návratu před setměním,
- v případě ztracení v terénu v horách při snížené viditelnosti (tma, mlha, vánice) je mnohem **bezpečnější zůstat stát na místě**, najít si či zbudovat úkryt před povětrnostními podmínkami, výrazně ho zvenčí označit a nehledat zpáteční cestu, počkat, až nás najde záchranná akce (pokud o nás a naší cestě někdo ví - či jsme mohli ztracení ohlásit např. mobilním telefonem, pokud o nás nikdo neví, tak alespoň vyčkat zlepšení počasí, vyčkat do rozednění apod.).
- poučit děti, že při uklouznutí na ledové ploše (klouzání po svahu) mají vždy **roztáhnout ruce a nohy do široka** (zabrání se kutálení a „sjezd“ se stane alespoň do určité míry říditelný) a snažit se brzdit (nejlépe zabodnutím bodce lyžařské hůlky, klackem, nohama a rukama), na ledových polích a ledovcích se provádí jištění spojením účastníků pomocí horolezeckého lana (toto jištění má svá pravidla, rozestupy, správný průvleš lana, atp., aby v případě pádu jednotlivce nebyla na ledový svah či do trhliny stržena celá skupina).

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o.–Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 40 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

- Pokud je při lyžařských kurzech přítomen pedagog i externí pracovník s trenérskou kvalifikací je zodpovědnost rozdělena takto (uvést ve smlouvě):
 - g.) Za odborné vedení při kurzu (pravidla, vybavení, rozhodnutí apod.) zodpovídá instruktor
 - h.) Za respektování pravidel určených instruktorem , případně ukončení akce při jejich porušování, zodpovídá přítomný pedagog školy

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 41 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Příloha č. 11: Zahraniční akce

Rozhodnout se pro zahraniční akci je třeba velmi brzy, doporučuji více než rok předem:

- nejprve si uděláme přehled na trhu rekreace, poptávku po cenách a nabídkách,
- rok předem dáme vědět potenciálním účastníkům zhruba směr, cíl a orientační cenu, motivujeme je k zájmu a rodiče k šetření peněz,
- osm měsíců předem bychom měli mít předběžné přihlášky, nejlépe se zálohou,
- půl roku předem bychom měli mít definitivně uzavřenou smlouvu s cestovní kanceláří či dopravcem, přesnou trasu, přesné podmínky,
- čtyři měsíce předem bychom měli mít závazné přihlášky a poplatky, aby zbyl čas na případnou nabídku přebytečných, neobsazených míst,
- dva měsíce předem rozešleme podrobné informace, prospekty, seznamy vybavení atp., uzavřeme pojistky, zkompletujeme fotokopie dokumentace a pasů.

Pokud si zahraniční akci nezajišťujete sami, tak je třeba pečlivě volit cestovní kancelář či dopravce (ověřit si, zda má licenci a zda je pojištěn proti bankrotu), udělat si včas - rok předem - poptávku na zjištění nejvýhodnějších podmínek, uzavřít písemnou smlouvu se smluvní pokutou v případě odstoupení od smlouvy, závad a nedostatků, neplatit vše předem, nejlépe cca 50 - 80 % ceny, zbytek po zájezdu.

Doporučuji vždy oznámit akci českému konzulátu (konzulátům) v příslušné zemi, napsat adresu ubytování, příp. trasu cesty a pravděpodobná místa pro kontakt, zavolat či zajít na konzuláty cílových i tranzitních zemí, vyptat se na situaci (celní a pasové požadavky, finanční minimum, nutnost víz, zdravotní a bezpečnostní zajištění /nutnost či doporučení očkování/, pitná voda, důležité tísňové telefony /policie, hasiči, záchranka/, další rady a informace).

Je důležité vědět, že při zahraniční akci se na nás vztahují **české zákony i zákony dané země** a obdobně **předpisy pro zotavovací akce dětí a dorostu a hygienické směrnice české i dané země**.

Zajistit **pro všechny účastníky zdravotní a úrazové pojištění**, nespolehat se v tomto na rodiče, poplatek za pojistky zahrnout do ceny zájezdu. Od pojistek a všech významných dokumentů pořídit dvě fotokopie, jednu ponechat doma a druhou vzít s sebou uloženou v jiném zavazadle u někoho jiného než originály (pro případ ztráty či krádeže).

Vybrat od všech účastníků barevnou fotografii pasového formátu a fotokopii pasu - strany s fotografií, jménem a popisem. V případě ztráty pasu na tyto kopie nechá většina celnic projet, případně na jejich základě vystaví český konzulát na počkání náhradní doklad.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 42 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Od všech účastníků mladších 15 let jedoucích bez rodičů vybrat **souhlas rodičů s jejich vycestováním** (ověřený u notáře či na obvodním úřadě) - některé státy to vyžadují (některé dokonce v jejich úředním jazyce) - z důvodu rozmáhajícího se obchodu s dětmi. Úřední ověření souhlasů rodičů je výhodné v takovém případě dělat hromadně, dohodnout se s rodiči a matrikou, sejít se tam v konkrétní den a hodinu, neboť ověření listin pro účely občanského sdružení (vzít s sebou stanovy atp.), dělá úřad (nikoli notář) zdarma.

Zajistit **kontaktní adresu a telefon v ČR**, kam budete předávat vzkazy (např. komplikace na cestě) a kde si budete vzkazy přebírat (např. problémy v rodině některého účastníka).

Na počátku akce vybrat od všech účastníků prohlášení o bezinfekčnosti a proškolit všechny účastníky v zásadách a pravidlech, jež je třeba dodržovat z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví (soupis bodů si je nutno předem připravit), provést o tom zápis.

Doporučuji **napsat a nakopírovat dostatečný počet seznamů účastníků zájezdu** (jméno, příjmení, adresa, datum narození, číslo pasu) ověřených razítkem pořadající organizace. Velmi to zjednodušuje a urychluje odbavení na některých celnících.

Dbát zvýšené opatrnosti při přesunech:

- vedoucí vpředu a vzadu, příp. označen „anténkou s vlaječkou“, příp. děti se stejnými kšiltovkami apod.,
- vždy zdůraznit, kdy a kde přesně je sraz (vždy zkontrolovat, že pokyny slyšeli všichni účastníci!),
- zajistit dostatečný dozor - obdobně jako u putovních táborů, ale počítat s rezervou dospělých vedoucích navíc, zajistit vedoucí - průvodce s dobrou znalostí jazyků,
- zdůraznit vždy předem, kam jít, když se někdo ztratí (výrazný orientační bod) apod.,
- **je nutno pamatovat na to, že ztracení či zabloudění v zahraničí je vždy mnohem nebezpečnější a rizikovější!**, výhodné je dát dětem i kartičky s několika desítkami nejpoužívanějších frází v jazyce dané země a zajistit, aby tyto kartičky nosily děti s sebou (do pouzdra na šňůrce na krku atp.), např.:
 - nemluví anglicky,
 - jsem turista z České republiky, na zájezdu s /název, adresa a telefon pořadající organizace a zajišťující cestovní kanceláře/,
 - zde jsem ubytován /adresa, telefon/ prosím, odveďte mne na uvedenou adresu nebo na policii,
 - podejte zprávu na /adresa a telefon/,
 - spojení na Český konzulát je /adresa, telefon/,
 - pojištěn jsem u pojišťovny /název, adresa, telefon/,.... atd.

Základní škola Meziboří Komenského 340 435 13 Meziboří	ORGANIZAČNÍ ŘÁD		AKTUALIZACE č. 6/ř/2007				
	ŠKOLNÍ VÝLETY		1	2	3	4	5
Zpracovala: Kontrol s.r.o. – Jana Vítová	Podpis:		Strana č. 43 celkem stran: 44				
Schválil: Mgr. Jan Peška	Podpis:		Datum:		8.7.2019		

Příloha č. 12: Co dělat, když se ztratím

Dobrý nápad je vyvěsit tento text dětem na očích.

Co dělat, když se vážně ztratím:

1. Je-li vás více, nerozdělujte se.
2. Pokud jste v neznámém, nepřehledném, nebezpečném terénu (hory apod.) či bez možnosti orientace (mlha, tma, vánice), zůstaňte na místě, nikam nechoďte a čekejte, až vedoucí či jiná záchrana najde vás – dávejte znamení (baterka, píšťalka, volání), ale nevysilujte se, (případně si na místě vytvořte provizorní úkryt – např. při vánici v horách – ale označte ho, např. tyčí či lyžemi s pestrým kusem oděvu apod.).
3. Pokud je terén bezpečný a viditelnost dobrá, tak se vraťte na poslední místo, kde byla značka, a ještě jednou hledejte.
4. Když cestu nenajdete, nechte na posledním místě písemnou zprávu - čas, kdo, co budete dělat dál.
5. Máte-li přístup k telefonu, volejte _____ (mobil vedoucího akce, příp. jiný kontakt).
6. V případě cesty po malých sídlech bez telefonu či železnice nechávejte zprávy na rozcestníku, v autobusové zastávce či na schránce pošty.
7. Zachovávejte obecná pravidla bezpečnosti (nepřípustná je například chůze po kolejích) a chovejte se slušně.
8. Nebojte se požádat o pomoc, ale nechoďte k nikomu domů ani na odlehlá neznámá místa.
9. Dojděte na nádraží a nechte tam zprávu o tom, kde jste, kdo jste, kdy a co budete dělat, požádejte, aby zprávu zatelefonovali po trati všem výpravčím v okolních čtyřech stanicích (dvě na každou stranu).
10. V případě problémů (úraz, stmívání, vyčerpání, jste ztraceni déle než tři hodiny) dojděte k telefonu a ohlaste se na tel. místní policie – 156, nebo na tel. integrované záchranné služby – 112: ztratili jsme se, vedoucí nás hledá a bude vás kontaktovat, jsme tam a tam, budeme dělat to a to, případně přijed'te pro nás...
11. Dojděte nebo dojeďte na tábořiště či do jiného předem domluveného cíle - nevíte-li jak, zůstaňte na místě.
12. Do vlaku či autobusu nastupte klidně bez peněz - vystupujte slušně, vysvětlíte problém, zaštit' se jménem oddílu a udejte jeho adresu - jízdné můžeme vyrovnat dodatečně.

Takto sepsané to vypadá velmi dramaticky. V praxi je to obdobné jako první pomoc - kdo z nás již v praxi použil dýchání z úst do úst? Přesto je dobré je znát. Děti by měly vědět, že ne každé „zakufrování při orientáku“ je hodno následného celostátního pátrání. Měly by ale také znát, co mají dělat, když se jim skutečně podaří ztratit se - že se mají ohlásit na veřejných místech (zejména na železnici a policii), vracet se domů (na tábořiště apod.), nebo zůstat na místě. Vedoucí, který ví, jak se v případě krize jeho děti zachovají, je při hledání ve značné výhodě.

Já níže podepsaný potvrzuji, že jsem byl seznámen s uvedeným předpisem.

Já níže podepsaný potvrzuji, že jsem byl seznámen s uvedeným předpisem.

[illegible]